

Putovanje članova Udruge “Hrvatski računovođa” na Island – zemlju vatre i leda

Članovi Udruge “Hrvatski računovođa” i ove su godine organizirali prekrasno putovanje u zemlju vilenjaka i ledenjaka ili, kako mnogi kažu, zemlju vatre i leda – Island. Putovanje je trajalo od 20. do 24. travnja i može se reći da je potpuno drukčije od svih naših dosadašnjih putovanja. Prije samog slijetanja na aerodrom Keflavik i pogleda iz aviona, mnogi su se pitali: *Gdje smo mi to došli?* Iako je naš dolazak bio na njihov prvi dan ljeta, iz daljine se nazirala samo smeđa zemlja iz koje se na nekim mjestima pušilo, bez ijednog stabla, dok su valovi Antarktika sa svih su strana udarali svom žestinom. Prvi dojam nije bio ohrabrujući, pogotovo nakon izlaska iz aviona kada nas je dočekao hladan, snažan vjeter i temperatura ne viša od 0 °C.

✓ *Slika 1. U obilasku Nacionalnog parka Þingvellir*

Vrlo brzo shvatili smo da je upravo ta različitost, u odnosu na ono što smo vidali na svojim dosadašnjim putovanjima, prekrasna i zadivljujuća. Ne kaže se slučajno da je Island zemlja u kojoj se ledenjaci i vilenjaci još uvijek bore za prevlast. Krajolici su nas, čak i u ovo za nas zimsko doba, iznenadili brojnim gejzerima, lavom i vodopadima, a svaki pogled na zaljeve i fjordove ostavljali su dojam čiste i netaknute prirode.

Island je otočna zemlja u sjevernome Atlantskom oceanu, malo južnije od arktičkog kruga, između Grenlanda, Norveške i Britanskih otoka. Površina mu je 103.000 km² i ima oko 330.000 stanovnika. U 2016. godini Island je posjetilo oko 1,7 milijuna turista. Glavni je grad Reykjavik, službeni jezik islandski, a nacionalna valuta islandska kruna.

Island je bio jedan od najvećih, nastanjenih otoka na svijetu, dok se u kasnome 9. i 10. stoljeću nisu naselili norveški i keltski (škotski i irski) imigranti. Island ma najstariji parlament na svijetu, Althing, osnovan 930. godine. Otok je i danas geološki vrlo aktivan. Ima više aktivnih vulkana, od kojih je najznačajniji Hekla. Svi se sjećamo 2010. godine kada se dogodila erupcija vulkana Eyjafjallajökull koja je zbog vulkanske prašine privremeno prekinula zračni promet diljem Europe. Članovi Udruge baš su se tada vraćali s putovanja iz Portugala.

Oko 10 % otoka je pod ledom. Island je bogat gejzerima. Rasprostranjena pristupačnost geotermalne energije znači da stanovnici većine gradova imaju toplu vodu i grijanje po vrlo niskim cijenama. Otok obiluje fjordovima koji su smješteni uz obalu, gdje se nalazi i većina gradova, jer je unutrašnjost Islanda „hladna i negostoljubiva pustinja“. Najznačajniji gradovi su Reykjavik, Keflavik – nacionalna zračna luka i Akureyri. Nova je Republika 1950. godine potpisala sporazum sa SAD-om, kojim je SAD-u predana nadležnost nad obranom Islanda. I danas SAD na temelju tog sporazuma ima vojnu bazu u Keflaviku, a Island nema svoje oružane snage.

Prije sedam godina Island je bio na rubu bankrota, a danas im gospodarstvo raste po bržoj stopi nego ono SAD-a ili Ujedinjenog Kraljevstva, dok nezaposlenost iznosi tek 4,2 %, što ih čini dvostruko uspješnijima od europskog prosjeka. Sve je to Island postigao nakon uspješnog „obračuna“ s bankama i odgovornim osobama. Umjesto da primijene mjere štednje, Islandani su povećali poreze kako bi bogatiji uplaćivali više u proračun, a taj je novac iskorišten za potpore socijalno ugroženijem stanovništvu. Island se pretvorio u zemlju visoke tehnologije, naprednu i bogatu, s jednim od najboljih standarda života na svijetu.

Razgledavanje Islanda započeli smo vožnjom autobusom po poluotoku Reykjanes, živopisnom prostoru i krajoliku koje podsjeća na Mjesec, potom preko Hafnira, manjega ribarskog naselja, do kraja poluotoka. Na tom se mjestu spajaju euroazijska i sjevernoamerička tektonska ploča. To je mjesto tzv. starog i novog svijeta i „most“ dvaju kontinenata. Razgledavanje smo nastavili do polja geotermalnih izvora i klifova gdje su staništa mnogobrojnih vrsta ptica.

Drugi dan putovanja po Islandu bio je rezerviran za cjelodnevni izlet po tzv. “Zlatnom trokutu”. Vozili smo se do Nacionalnog parka Þingvellir koji je najstariji islandski nacionalni park zaštićen UNESCO-om, gdje je 930. godine osnovan prvi islandski parlament. Þingvellir je svim

✓ *Slika 2. Noć kada smo vidjeli polarnu svjetlost – Auroru Borealis*

✓ **Slika 3.** Kupanje u Plavoj laguni – neka se prepozna tko može

Islandanima mjesto od posebnog značenja i simbola te jedno od najposjećenijih lokaliteta Islanda. Šetali smo fantastičnim krajolikom među stijenama okamenjene lave koji vodi prema ljetnoj rezidenciji islandskih predsjednika. Putovanje smo nastavili do geotermičkog područja geizira, gdje smo vidjeti gejzir Strokkur koji eruptira svakih pet do deset minuta. Oduševio nas je slap Gullfoss (Zlatni slap) koji u tri kaskade pada 32 metra u klanac.

Posjetili smo Skalholt, duhovnu i kulturnu prijestolnicu otoka u razdoblju od 1056. godine do početka 19. stoljeća. Navečer smo uživali u ribljim specijalitetima od lososa pripremljenog na bezbroj načina, ukusnom morskom psu, različitim ribljim salatama i drugim slasnim delicijama.

Razgled Reykjavíka nastavili smo sljedeći dan. To je najsjevernija prijestolnica na svijetu u kojem živi više od polovine stanovnika Islanda. Ime grada može se prevesti kao „zaljev dima“, ali danas sve kuće u gradu grije topla voda iz geotermalnog područja. Zanimljivo je da 85 % toplinske energije za grijanje stiže iz geotermalnih izvora, a gotovo svako naselje ima vlastiti geotermalni topli otvoreni bazen. Razgledavali smo stari i novi dio grada, luke, velebne Hallgrimove crkve, Perle, muzeja skulptura Asmundur Svensson i Narodni muzej. Poslijepodne smo proveli na izletu u Plavoj laguni. Kupanje u geotermalnoj vodi neobične tirkizne boje s ljekovitim djelovanjem na kožu i temperaturom od oko 38 °C bio je pravo zadovoljstvo za naša smrznuta tijela i mjesto opuštanja i uživanja.

Cjelodnevni izlet sljedećeg dana bio je predviđen za

južni dio Islanda, tzv. „Južnu avanturu“, u predio ledenjaka, prepun slapova i sandura – crnih plaža lave. Otišli smo do slapa Seljalandsfoss koji se spektakularno spušta 60 m u dubinu, a najveći i možda najposjećeniji je Skogafoss. Posjetili smo i najjužniji gradić Vík na otoku koji je poznat po plaži crnog pijeska. Stigli smo i do Solheimajökull, koji je dio poznatog ledenjaka Myrdalsjökull.

Iako mnogi nemaju tu sreću, mi smo na posebnom noćnom izletu vidjeli polarnu svjetlost – Auroru Borealis. To je svjetlost na noćnom nebu, uglavnom vidljiva na visokim zemljopisnim širinama, a ime je dobila prema rimskoj božici zore Aurori i grčkom nazivu za sjeverni vjetar, Boreas.

Sljedeći smo dan, iako oprezno zbog iznimno visokih cijena, ipak odlučili kupiti još neke darove za svoje najdraže. Nakon ugodno provedenog prijedpodneva u Reykjavíku, pripremali smo se za povratak u Zagreb. Hrabri su tu vrijeme proveli na brodu i druženju s ribarima te su na pučini imali sreću vidjeti dupine i morske pse.

✓ **Slika 4.** Slap, duga...

Na kraju putovanja možemo reći da nas je Island – i surov i veličanstven – ipak ostavio bez daha. Promrzli, ali zadovoljni, sretno smo se vratili svojim domovima i planiranju kamo na putovanje sljedeće godine?

✓ **Priredila dopredsjednica Udruge Hrvatski računovođa: dr. sc. Ljerka MARKOTA**

✓ **Slika 5.** Zajedno s ostalim putnicima prije povratka u Zagreb

